

Jesenska filmska šola 2024: Ženske delajo film

14. – 20. oktober

V okviru *Jesenske filmske šole*, mednarodnega simpozija filmske kritike in teorije, bomo tokrat razmišljali o potencialnostih feminističnih praks. Simpozij se tej temi posveča prvič v svoji zgodovini in poteka pod naslovom *Ženske delajo film*, ki je slovenski prevod epohalnega filmskega eseja **Women Make Film** (2018) britanskega režiserja in teoretika Marka Cousinsa. Ta občinstvo v formi filma ceste popelje skozi filmske pokrajine znanih in manj znanih ustvarjalk ter tako spodkopava na moškem pogledu osnovan filmski kanon.

Na letošnji *Jesenski filmski šoli* bomo skozi perspektive feminizma preiščevali sodobne teoretske tokove. Predavanje Katje Čičigoj »Glasno besne, nasilno upirajoče se: filmski premik od osebnega maščevanja k feminističnemu protinasilju« se bo tako na primer posvetilo nedavno razširjeni fascinaciji nad ženskim besom in nasiljem v filmih in TV-nadaljevanjih, ki temelji na prepoznavanju in kritiki systemskega zatiranja. Raziskovali bomo tudi nekatere filmske avtorice – tako filmske pionirke, kot so Dorothy Arzner, Agnès Varda, Cecilia Mangini, Julie Dash in Helena Koder, kot sodobne avtorice, kot so Charlotte Wells, Alice Rohrwacher, Rose Glass. Pretresali bomo družbeno-politične angažmaje podob in diskurzov – recimo z intimno uporniškimi filmskimi esejem **Moj ukradeni planet** (2024), pod katerega se podpisuje iranska ustvarjalka Farahnaz Šarifi, in z delom Kumjane Novakove, filmske ustvarjalke, kustosinje in predavateljice, ki raziskuje filmske jezike v odnosih, povezanih z oblastjo, vojno, spomini in (ne)pripadnostjo.

Dotaknili se bomo tudi marginalnih in prezrtih filmskih zvrsti, kot so domači in amaterski filmi, ki jih bo iz svojega bogatega arhiva k nam pripeljal *Avstrijski filmski muzej*, ogledali pa si bomo tudi domače filme Vukice Đilas, ki je več kot dvajset let snemala svoje življenje s super 8-mm kamero. Ob pre/po-pisovanju filmske zgodovine bomo razmišljali tudi o vlogi filmskih arhivov in kuratorskih praksah v odnosu do tradicionalnih kanonov. Na simpoziju namreč gostimo *Kinoteko Aste Nilsen* (Kinothek Asta Nielsen), ki se posveča feminističnemu filmskemu programiranju, deluje pa tudi kot (živ) arhiv.

O nujnosti reevalvacije kolektivnega spomina skozi odmik od patriarhalne logike v okviru letošnje *Jesenske filmske šole* razmišljamo predvsem skozi temo skrbi, ki je poleg teme sestrstva, ki jo izpostavlja letošnje *Mesto žensk*, gotovo ena ključnih feminističnih vrednot. Temo skrbi med drugim obravnava čudovit režijski prvenec srbske režiserke Emilije Gašić **78 dni** (2024), o sestrstvu pa bomo razmišljali ob meditativnem portretu več generacij žensk ljudstva Gullah z otočja Sea Island ob obalah Južne Karoline in Georgie **Hčere prahu** (1991) Julie Dash.

V kontekstu feminističnega boja je lahko prav film tisto mesto, kjer se ne le rodijo sanje, temveč postanejo utopije boljše družbe mogoče, vidne – če ne tudi realne.